

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини,
фізичної терапії, ерготерапії

Навчальний рік 2023-2024

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**«КЛІНІЧНА ПРАКТИКА З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ
ПРИ ПОРУШЕННЯХ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ
ТА ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ»**

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальність «227» Фізична терапія, ерготерапія

Спеціалізація (за наявності)

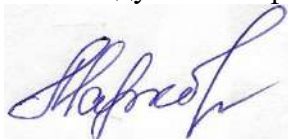
Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 2

Силабус освітнього компонента
затверджено на засіданні кафедри
спортивної, фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії, ерготерапії
ХНМУ

Протокол від
“27” серпня 2024 року № 1
В.о. завідувачки кафедри

доцент Олена МАРКОВСЬКА

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем терапевтичного профілю

Протокол від
“28” серпня 2024 року № 1
Голова

професор Павло КРАВЧУН

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Марковська Олена Володимирівна, завідувач кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії, к.мед.н., доцент.
2. Латогуз Сергій Іванович, доцент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії, к.мед.н., доцент.
3. Сушецька Аліна Сергіївна, асистент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Сушецька Аліна Сергіївна Гурбич Олександр Сергійович
Інформація про викладача	Професійні інтереси: фізична реабілітація, спортивна медицина, лікувальний масаж, ерготерапія, мануальна терапія. Профайл викладача: http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=65
Контактний тел.	+380669333165
Е-mail:	as.sushetska@kntmu.edu.ua
Розклад занять	Згідно розкладу занять
Консультації	Відповідно до графіку, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
Локація	 <p style="text-align: right;">вул. Олександра Шпейєра, 4</p>

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної системи» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Опис освітнього компоненту (анотація).

«Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної системи» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними формами і засобами фізичної терапії та ерготерапії в умовах стаціонару; сформуванню системи знань про вплив фізичних навантажень на організм, правила дозування та контролю фізичних навантажень, відпрацювати навички розробки комплексів лікувальної гімнастики при різних захворюваннях, контролю за станом людини проведенні фізіотерапевтичних маніпуляцій.

Загальна ознайомча практика в вищих медичних закладах України є невід'ємною частиною гуманітарного виховання здобувачів, формування загальної та професійної культури особистості майбутнього спеціаліста.

За час навчання важливо сформуванню у здобувачів всебічний комплексний підхід при фізичному та психічному обстеженні пацієнтів з використанням різноманітних методів діагностики.

Медичні ВНЗ повинні готувати всебічно-розвинених спеціалістів, які б володіли теоретичними знаннями та практичними навичками і вміннями застосування різноманітних засобів, отримання поняття про індивідуальну програму реабілітації та правила її складання.

Предметом вивчення освітнього компоненту є формування у здобувачів вищої освіти систему знань щодо методів фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної та дихальної системи.

Міжосвітні компонентні зв'язки:

Базується на базових знаннях, вміннях, навичках, які отримані раніше при вивченні анатомії людини, фізіології людини, патофізіології, пропедевтикою внутрішньої медицини, з якими інтегрується програма «Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної системи».

Пререквізити

«Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної системи» як освітній компонент базується на вивченні здобувачами анатомії людини, фізіології людини, патофізіології, пропедевтики внутрішньої медицини й інтегрується з цими освітніми компонентами; забезпечує послідовність та взаємозв'язок з

травматологією й ортопедією, неврологією, педіатрією, акушерством і гінекологією та іншими предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими освітніми компонентами.

Постреквізити

Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 4 років навчання, є базою для підготовки до ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах другого магістерського рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку Moodle - [Курс: Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної системи](#) | Система дистанційного навчання ХНМУ (knmu.edu.ua)

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є формування у майбутніх фахівців з фізичної терапії та ерготерапії системи знань щодо застосування методів фізичної терапії при захворюваннях серцево–судинної та дихальної системи на базі ННМК «Університетська клініка», що є клінічною базою ХНМУ. є формування у здобувачів системи знань щодо

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- засвоєння здобувачами вищої освіти методів фізичної терапії хворих з патологією серцево–судинної та дихальної систем;
- засвоєння загальних та приватних показань та протипоказань для застосування фізичної терапії при захворюваннях серцево–судинної та дихальної системи;
- оволодіння методами фізичної терапії при основних захворюваннях серцево-судинної та дихальної системи: інфаркті міокарда, хронічної серцевої недостатності, після проведених операцій на серці та судинах, атеросклеротичних захворюваннях судин нижніх кінцівок, гострих та хронічних захворювань дихальної системи.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПІ та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

інтегральні:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК.01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міжосвітньої компонентної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психологопедагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультиосвітній компонентній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

Зв'язок – здатність до усного спілкування, написання, подання, прослуховування.

Люб'язність – манери, етикет, діловий етикет, кажу, будь ласка, і дякую вам, шанобливо.

Гнучкість – адаптивність, бажання змінюватися, навчання протягом усього життя, приймає нові речі, налаштовує, навчає.

Цілісність – чесна, етична, висока моральність, має особисті цінності.

Міжособистісні навички – приємність, привабливість, почуття гумору, дружність, вихованість, співпереживання, самоконтроль, терпимість, комунікабельність.

Позитивне ставлення – оптимістичний, захоплений, заохочувальний, щасливий, впевнений.

Професіоналізм – діловий, добре одягнений.

Відповідальність – підзвітна, надійна, виконує роботу, винахідлива, самодисциплінована, хоче робити добре, сумлінно, здоровий глузд.

Командна робота – кооператив, працюють разом з іншими, приємні, сприятливі, корисні, спільні.

Робоча етика – працюючий, готовий працювати, лояльний, ініціативний, мотивований вчасно.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 8	22 «Охорона здоров'я»	Нормативний ОК
Загальна кількість годин – 240	Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія» Спеціалізація:	Рік підготовки:
		2-й
		Семестр
		4-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 60 самостійної роботи здобувача – 180	Освітній ступінь: перший (бакалаврський) ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	Лекції
		–
		Практичні, семінарські
		60 год.
		Самостійна робота
		180 год.
Індивідуальні завдання: -		
Вид контролю: диф. залік		

2.1. Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

Проведення лекцій не передбачено ОПП.

2.2.2. Семінарські заняття

Проведення семінарських занять не передбачено ОПП.

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
Розділ освітнього компоненту 1. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях серцево-судинної системи				
1	Поняття про серцево-судинну систему та фізичну реабілітацію при різних хворобах серця та судин	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
2	Основні захворювання серцево-судинної системи та особливості відновного лікування при захворюваннях серця та судин	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
3	Вибір фізичних навантажень для хворих на серцево-судинні захворювання	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація,	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове

			презентація, дискусія, круглий стіл	опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
4	Фізична терапія та ерготерапія у хворих на серцево-судинні захворювання в стаціонарі	4	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
5	Фізична терапія та ерготерапія у хворих із серцево-судинними захворюваннями на другому – амбулаторному етапі	2	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на

				задану тему
6	Фізична терапія та ерготерапія у при серцево-судинних захворюваннях на третьому та четвертому етапі: регіональні програми реабілітації	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
7	Фізична терапія та ерготерапія у хворих старшого віку, які мають серцево-судинну патологію	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
8	Фізична терапія та ерготерапія у осіб із захворюваннями периферичних судин	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні

				завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
9	Фізична терапія та ерготерапія у хворих із порушеннями функції лівого шлуночка	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
10	Фізична терапія та ерготерапія у хворих на інфаркт міокарда в Україні	4	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
11	Стаціонарний період реабілітації хворих на інфаркт міокарда	4	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація,	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне);

			демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
12	Післястаціонарний період реабілітації хворих на інфаркт міокарда	4	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
13	Фізіотерапевтичні методи лікування хворих на інфаркт міокарда	2	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь;

				виступ на задану тему
14	Фізична терапія та ерготерапія у реабілітації хворих на атеросклероз артерій нижніх кінцівок.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
15	Фізична терапія та ерготерапія у хворих, які страждають на артеріальну гіпертензію	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
16	Відновлювальне лікування хворих зі стабільною ішемічною хворобою серця.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

				індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
17	Відновлювальне лікування хворих на хронічну серцеву недостатність	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
18	Фізична терапія та ерготерапія у хворих, які перенесли трансплантацію серця	2	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
19	Вторинна профілактика при серцево-судинних захворюваннях	2	Розповідь-пояснення, бесіда,	Усне опитування (індивідуальне і

			ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
Розділ освітнього компоненту 2. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях дихальної системи				
1	Поняття про дихальну систему та фізичну терапію, ерготерапію при різних хворобах дихальної системи.	4	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
2	Фізична терапія та ерготерапія у хворих на пневмонію	4	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати;

				взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
3	Фізична терапія та ерготерапія у хворих на плеврит	2	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
4	Фізична терапія та ерготерапія у bronхіальну астму	4	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
	Всього годин	60		

2.2.4. Лабораторні заняття

Проведення лабораторних занять не передбачено ОПП.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Підготовка до практичних занять та заліку. Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми кожного практичного заняття	180	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
	Всього годин	180		

Методи контролю

Поточний контроль. Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей. Рівень підготовки здобувачів освіти оцінюється за результатами роботи, володіння практичними навичками, розв'язування ситуаційних задач, вирішення тестових завдань на паперових носіях або в комп'ютерному класі.

Підсумковий контроль – диф.залік

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Диференційований залік здійснюється по завершенню вивчення освітнього компоненту на останньому практичному занятті. До диференційованого заліку допускаються здобувачі, які повністю відвідали аудиторні заняття з освітнього компоненту (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку), виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні освітнього компоненту набрали кількість оцінок, не меншу за мінімальну.

Диференційований залік (ДЗ) – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з освітнього компоненту. Допуск до ДЗ визначається у балах поточної навчальної діяльності, а саме: min - 70, max - 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від - 50 до - 80 балів. Оцінка з освітнього компоненту є сума балів за ПНД та ДЗ у балах від min – 120 до max - 200 і відповідає традиційній оцінці: «задовільно», «добре», «відмінно».

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються диференційованим заліком)

4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120

4-бальна шкала	120-бальна шкала
3.91-3,94	94

4-бальна шкала	120-бальна шкала
4.95-4,99	119
4.91-4,94	118
4.87-4,9	117
4.83-4,86	116
4.79-4,82	115
4.75-4,78	114
4.7-4,74	113
4.66-4,69	112
4.62-4,65	111
4.58-4,61	110
4.54-4,57	109
4.5-4,53	108
4.45-4,49	107
4.41-4,44	106
4.37-4,4	105
4.33-4,36	104
4.29-4,32	103
4.25- 4,28	102
4.2- 4,24	101
4.16- 4,19	100
4.12- 4,15	99
4.08- 4,11	98
4.04- 4,07	97
3.99-4,03	96
3.95- 3,98	95

4-бальна шкала	120-бальна шкала
3.87-3,9	93
3.83- 3,86	92
3.79- 3,82	91
3.74-3,78	90
3.7- 3,73	89
3.66- 3,69	88
3.62- 3,65	87
3.58-3,61	86
3.54- 3,57	85
3.49- 3,53	84
3.45-3,48	83
3.41-3,44	82
3.37-3,4	81
3.33- 3,36	80
3.29-3,32	79
3.25-3,28	78
3.21-3,24	77
3.18-3,2	76
3.15- 3,17	75
3.13- 3,14	74
3.1- 3,12	73
3.07- 3,09	72
3.04-3,06	71
3.0-3,03	70
Менше 3	Недостатньо

Критерії оцінювання практичних навичок

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожну практичну навичку здобувач одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Оцінювання теоретичних знань за складеними на кафедрі білетами, які включають усі теми освітнього компоненту.

Критерії оцінювання теоретичних знань

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, включають теоретичну частину освітнього компоненту	За кожну відповідь здобувач одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Відповідність оцінювання освітнього компоненту в балах оцінюванню в традиційних оцінках

Оцінка ОК в балах	Традиційна оцінка з ОК
180–200	«5»
150–179	«4»
120–149	«3»

Після завершення вивчення освітнього компоненту завуч або викладач виставляють здобувачу освіти кількість балів та відповідну оцінку у залікову книжку та заповнюють відомості успішності здобувачів.

Оцінювання теоретичних знань, якщо практичні навички оцінюються за критеріями «виконав», «не виконав».

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до диференційованого заліку:

1. Дайте визначення поняття «Фізична терапія, ерготерапія».
2. Назвіть фактори, що впливають на вибір тренувальної програми при серцево–судинній патології.
3. Дайте визначення поняття «кардіореабілітація».
4. Назвіть основні види фізичної терапії, ерготерапії.
5. Назвіть основні принципи фізичної терапії, ерготерапії.

6. Які особливості має перший період кардіореабілітації?
7. Як правильно оцінити стан грудини та прооперованих ділянок у пацієнтів після перенесених операціях на серці та судинах?
8. Назвіть рекомендації для фізичної терапії, ерготерапії хворих при серцево – судинній патології на першому етапі.
9. Назвіть рекомендації для припинення занять фізичної терапії, ерготерапії при серцево–судинній патології на першому етапі.
10. Назвіть основні складові програми фізичної терапії, ерготерапії при серцево–судинній патології на першому етапі.
11. Які особливості має перший етап кардіореабілітації в амбулаторних умовах?
12. Як правильно призначити програму кардіореабілітації в амбулаторних умовах?
13. Назвіть рекомендації для фізичної терапії, ерготерапії хворих на другому етапі.
14. Назвіть рекомендації для припинення занять фізичної терапії, ерготерапії на другому етапі.
15. Назвіть основні складові програми фізичної терапії, ерготерапії на другому етапі.
16. Які особливості має перший період кардіореабілітації в амбулаторних умовах?
17. Як правильно призначити програму кардіореабілітації в амбулаторних умовах?
18. Назвіть рекомендації для фізичної терапії, ерготерапії хворих на другому етапі.
19. Назвіть рекомендації для припинення занять фізичної терапії, ерготерапії на другому етапі.
20. Назвіть основні складові програми фізичної терапії на другому етапі.
21. Які особливості має фізична терапія, ерготерапія у хворих старшого віку, які мають серцево–судинну патологію ?
22. Як правильно призначити програму кардіореабілітації хворих старшого віку, які мають серцево–судинну патологію?
23. Назвіть рекомендації для фізичної терапії, ерготерапії хворих старшого віку, які мають серцево–судинну патологію .
24. Назвіть рекомендації для припинення занять фізичної терапії, ерготерапії у хворих старшого віку, які мають серцево–судинну патологію .
25. Назвіть основні складові програми фізичної терапії, ерготерапії хворих старшого віку, які мають серцево–судинну патологію .
26. Які особливості має фізична терапія, ерготерапія хворих із застійною серцевою недостатністю і порушеннями функції лівого шлуночка ?
27. Як правильно призначити програму кардіореабілітації хворих із застійною серцевою недостатністю і порушеннями функції лівого шлуночка?
28. Назвіть рекомендації для фізичної терапії, ерготерапії хворих із застійною серцевою недостатністю і порушеннями функції лівого шлуночка.

29. Назвіть рекомендації для припинення занять фізичною терапією у хворих із застійною серцевою недостатністю і порушеннями функції лівого шлуночка

30. Назвіть основні складові програми фізичної терапії, ерготерапії у хворих із застійною серцевою недостатністю і порушеннями функції лівого шлуночка.

31. Які особливості має рання фізична терапія, ерготерапія у хворих на інфаркт міокарда?

32. Як правильно призначити програму кардіореабілітації після інфаркту міокарда?

33. Назвіть рекомендації для фізичної терапії, ерготерапії у хворих після інфаркту міокарда .

34. Назвіть рекомендації для припинення занять фізичної терапії, ерготерапії після інфаркту міокарда.

35. Назвіть основні складові програми фізичної терапії, ерготерапії після інфаркту міокарда.

36. Які особливості має перший етап фізичної терапії, ерготерапії при атеросклерозі периферичних судин?

37. Як правильно призначити програму фізичної терапії, ерготерапії при атеросклерозі периферичних судин

38. Назвіть рекомендації для фізичної терапії, ерготерапії хворих при атеросклерозі периферичних судин на другому етапі.

39. Назвіть рекомендації для припинення занять фізичної терапії, ерготерапії при атеросклерозі периферичних судин.

40. Назвіть основні складові програми фізичної терапії, ерготерапії при атеросклерозі периферичних судин.

41. Які особливості має призначення фізичних чинників після інфаркту міокарда ?

42. Як правильно призначити програму фізичної терапії, ерготерапії з використанням фізичних чинників у хворих з інфарктом міокарда?

43. Назвіть рекомендації для призначення фізичних чинників у хворих з інфарктом міокарда.

44. Назвіть рекомендації для припинення використання фізичних чинників у хворих з інфарктом міокарда.

45. Назвіть правила використання фізичних чинників при інфаркті міокарда в санаторно–курортних умовах.

46. Які фізичні фактори застосовуються в кардіореабілітації фізичних чинників у хворих з інфарктом міокарда?

47. Назвіть основні принципи використання фізичних чинників при інфаркті міокарда.

48. Вибір фізичних чинників на всіх етапах кардіореабілітації.

49. Особливості застосування природних фізичних чинників при серцево–судинній патології.

50. Фізична терапія та фізичні чинники в санаторно–курортних умовах.

3.3. Контрольні питання

1. Показання та протипоказання до призначення засобів фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної системи.
2. Завдання та особливості методики фізичної терапії при інфаркті міокарда з переліком спеціальних вправ.
3. Завдання та особливості методики фізичної терапії при ішемічній хворобі серця з переліком спеціальних вправ.
4. Завдання та особливості методики фізичної терапії при гіпертонічній хворобі та гіпотензії з переліком спеціальних вправ.
5. Показання та протипоказання до призначення засобів фізичної терапії при бронхолегеневій патології.
6. Завдання та особливості методики фізичної терапії при гострому бронхіті та пневмонії з переліком спеціальних вправ.
7. Завдання та особливості методики фізичної терапії при хронічному бронхіті, бронхіальній астмі та плевриті з переліком спеціальних вправ.

3.4. Індивідуальні завдання:

1. Підготовка реферату за темами для самостійного вивчення (5 балів).
2. Проведення самостійного фрагменту наукового дослідження (10 балів).
3. Пошук та опрацювання навчальних і науково-методичних ресурсів за темами для самостійного вивчення (5 балів).
4. Підготовка наукової доповіді на засіданні наукового гуртка та/або науково-студентській конференції (10 балів).
5. Участь у міжвузівській та/або всеукраїнській олімпіаді (10 балів).
6. Підготовка наукових публікацій: тез з збірниках науково-практичних конференцій, збірниках наукових праць, статей у фахових наукових виданнях (10 балів).

3.5. Правила оскарження оцінки

Апеляція здобувача щодо оцінки (кількості балів), отриманої на заліку у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності здобувача.

Додаткове опитування здобувача при розгляді апеляцій не допускається.

Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома здобувача не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що здобувачі відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;

- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);

- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-здобувач», «здобувач-здобувач», «здобувач-група здобувачів».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини фізичної терапії, ерготерапії підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводяться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Вакуленко Л.О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії / Л.О. Вакуленко та інші. - Видавництво: Укрмедкнига, 2023 – 372 с.

2. Григус І.М., Нагорна О.Б. Основи фізичної терапії / І.М. Григус, О.Б. Нагорна - Видавництво: Олді+, 2022 – 150 с.

3. Григус І.М., Нагорна О.Б. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта / І.М. Григус, О.Б. Нагорна - Видавництво: Олді+, 2023 – 176 с.

4. Добровольська Н.А., Тимченко А.С. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії / Н.А. Добровольська, А.С. Тимченко, В.П. Голуб та ін. - Видавництво: Гельветика, 2020 – 368 с.

5. Латогуз С.І. Особливості фізичної терапії при плече-лопатоковому періартриті / С.І. Латогуз, Г.Л. Литвиненко // Український журнал медицини, біології та спорту. – 2022. – Том 7, № 4. – С. 111–115

6. Латогуз С.І. Фізична терапія пацієнтів з коксартрозом / С.І. Латогуз, Г.Л.Литвиненко, М.І. Литвиненко, Л.В. Карабут, О.О. Рябова // Експериментальна і клінічна медицина. – 2022. – Том 91, №2. – С. 78–83

Допоміжна

1. Майкова Т.В., Афанасьєв С.М. Ерготерапія / Т.В. Майкова, С.М. Афанасьєв - Видавництво: Дніпро, 2019 – 374 с.

2. Основи внутрішньої медицини та фізичної реабілітації / за ред. Швед М.І. - Видавництво: Укрмедкнига, 2021 – 412 с.
3. Федорів Я.-Р.М. Основи фізіотерапії / Я.Р.М. Федорів - Видавництво Наутілус, 2004, 447 с.
4. Фізична терапія, здоров'я, фізична культура та педагогіка / за ред. І. Григуса, Д. Скальські, Б. Кіндзера - Издательство: Рівне, 2021 – 211 с.
5. Швесткова О., Свєцена К. Ерготерапія - підручник для студентів / О. Швесткова, К. Свєцена та кол. – 2019 – 280 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5411>

2. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

3. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

4. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dyisc.pdf

5. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ <https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

8. ІНШЕ -

ВИРОБНИЧА ХАРАКТЕРИСТИКА

Здобувача _____ курсу _____ факультету

Прізвище _____

Ім'я _____

По _____

батькові _____

Виробнича база _____

Термін прибуття і вибуття з практики _____

Теоретична підготовка здобувача _____

_____

_____

Порушення дисципліни _____

_____

_____

Недоліки в роботі _____

_____

_____

Оцінка за п'ятибальною системою: _____

Підпис _____
(викладача університету)

Дата _____

Підпис _____
(керівника установи)

М.П.

ЩОДЕННИК

Практики здобувачів-бакалаврів
за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія»

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Місце проходження практики:

Кафедра _____

Клінічна база _____

Дата, години роботи*	Зміст виконаної роботи**	Підпис викладача***

* окремо вказуються самостійної роботи

** наводиться перелік виконаних маніпуляцій та завдань, у дужках зазначається їх кількість, номери палати або назви підрозділу відділення, де вони безпосередньо виконувались

*** виконання маніпуляцій та завдань під час аудиторної підготовки засвідчується підписом викладача, під час самостійної роботи — викладачем або старшою медичною сестрою відділення.